

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lipca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek (przewodniczący)

SSN Zbigniew Kwaśniewski

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa E. Sp. z o.o. z siedzibą w W.

przeciwko M. Sp. z o.o. w K.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 10 lipca 2013 r.,

zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 8 kwietnia 2013 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 8 kwietnia 2013 r. Sąd Apelacyjny oddalił wniosek pozwanego o przywrócenie terminu do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej i odrzucił tę skargę na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. z uwagi na nieuzupełnienie jej braków formalnych w terminie.

W uzasadnieniu wyjaśnił, że przyczyny, którymi pozwany wykazywał brak swojej winy w uchybieniu terminu, nie są wystarczające, aby usprawiedliwić opóźnienie w wykonaniu zarządzenia o uzupełnieniu braków skargi. Zaznaczył, że obowiązkiem pozwanego było jedynie dostarczenie jednego odpisu skargi kasacyjnej, co wymagało wydrukowania jej kopii lub wykonania kserokopii. Tego rodzaju czynności nie uniemożliwiała choroba małoletniego dziecka pełnomocnika pozwanego, która ujawniła się na kilka dni przed upływem terminu do uzupełnienia braków i była jedynie przeziębieniem. Sąd uznał, że nie zostało wykazane, iż pełnomocnik wykonywał osobiście pieczę nad chorym dzieckiem. Poza tym choroba dziecka, nie była w jego ocenie, zdarzeniem nagłym, uniemożliwiającym pełnomocnikowi pozwanego podjęcie działań osobiście lub z pomocą innych osób. Konsekwencją uzupełnienia braków po terminie była nieskuteczność tej czynności.

Pozwany w zażaleniu na postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej wniósł o uchylenie tego postanowienia i o rozpoznanie na podstawie art. 380 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c. wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej. Podniósł, że konieczność sprawowania przez matkę opieki nad pięcioletnim chorym dzieckiem jest oczywista i wyprzedza obowiązki zawodowe, szczególnie, jeśli jest rodzicem sprawującym opiekę samotnie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Mimo, że skarżący wniósł o rozpoznanie przez Sąd Najwyższy wniosku o przywrócenie terminu do uzupełnienia braków formalnych skargi, a nie o rozpoznanie niezaskarżalnego odrębnie postanowienia Sądu Apelacyjnego, do czego uprawnia go art. 380 k.p.c. stosowany odpowiednio w postępowaniu kasacyjnym, niewątpliwie chodziło mu o złożenie tego drugiego wniosku, a niedokładność nie utrudnia odczytania właściwej treści żądania.

Rozpoznanie postanowienia nie potwierdza jednak zarzutów o jego nieprawidłowości. Nie kwestionując konieczności zapewnienia pięcioletniemu dziecku przez matkę opieki w okresie przeziębienia, nie można jednak abstrahować od realiów życia, które – ze względu na wielorakie możliwości łączności i przekazu informacji oraz dokumentów – pozwalają obecnie bez opuszczania mieszkania przesłać drogą elektroniczną dokument, który inna osoba przetworzy w formę papierową i wyeksponuje. Pełnomocnik – jeśli nie był w stanie zapewnić dziecku nawet na krótki czas opieki innej osoby (choćby ojca, którego spotkania z córką wyznaczony były na jeden z dni choroby) - mógł skorzystać z pomocy pracowników pozwanego lub – jak to czynił w toku postępowania – wyręczyć się aplikantem adwokackim, ewentualnie inną osobą przy powieleniu i wysyłce pisma. Ocena, czy uchybienie terminowi nastąpiło bez winy, czy też z przyczyn zawinionych przez stronę (jej pełnomocnika) zawsze musi być przeprowadzana w konkretnych okolicznościach, z uwzględnieniem charakteru czynności, która miała być terminowo wykonana, rodzaju przeszkód i stopnia utrudnienia wykonania obowiązku, jaki z nich wynikał. Dopiero stwierdzenie, że poziom trudności był tego rodzaju, iż racjonalnie i z wysoką dbałością postępująca osoba nie mogła ich pokonać, uprawnia do wniosku, że do uchybienia doszło bez jej winy. W rozpatrywanym wypadku wykonanie obowiązku dostania brakującego odpisu skargi było możliwe do wykonania. W związku z tym nie jest już konieczne wdawanie się w rozważania, czy wniosek o przywrócenie terminu był prawidłowo sformułowany i odnoszenie się do spornego w orzecznictwie zagadnienia, czy w wypadku niedotrzymania terminu do uzupełnienia braków lub uiszczenia opłaty od środka zaskarżenia strona powinna domagać się przywrócenia terminu do wniesienia tego środka, czy też może wnioskować o przywrócenie jej terminu do dokonania uzupełnienia (por. reprezentujące jeden i drugi pogląd postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2006 r., III CZ 4/06, Lex nr 200847; z dnia 9 lipca 2008 r., V CZ 44/08, OSNC-ZD 2009/2/55, czy z dnia 11 stycznia 2008 r., V CZ 121/07, Lex nr 477620).

Skoro nie zachodziły przesłanki uzasadniające podważenie postanowienia Sądu Apelacyjnego o oddaleniu wniosku o przywrócenie terminu,

zażalenie na postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej, oparte jedynie na twierdzeniu, że odmowa przywrócenia terminu nie była słuszna, musiało zostać oddalone (art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 2 k.p.c.).